

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Elinkeinovalvonta- ja ympäristöterveydenhuolto

Päätöksessä oleva kirjoitusvirhe s. 7 on korjattu hallintolain 51 §:n mukaisesti.

ASIA

Hakemus metsästyskiellon määräämisestä Syötteen, Taivalvaaran, Ruka-Valtavaara-Pyhävaaran, Juuman ja Hossan alueille

HAKIJA

Metsähallitus, PL 94, 01301 Vantaa

HAKEMUS

Metsähallitus esittää Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle 28.5.2021 saapuneessa hakemuksessaan, että metsästyskieltoa jatketaan Syötteen, Taivalvaaran, Rukan ja Juuman alueilla. Lisäksi perustettaisiin uusia metsästysrajoituksia, joista merkittävimpinä poikkeuksina aiempaan metsästyskieltoalueeseen Pikku-Syötteen aluetta koskeva uusi esitys (noin 120 hehtaaria), Hossan luontokeskuksen alue lähiympäristöineen (noin 397 hehtaaria) sekä Ruka-Valtavaara-Pyhävaara-alueeseen esitetty laajennus (noin 939 hehtaaria).

Perustelut

Alueet ovat suosittuja virkistyskäyttö- ja luontomatkailukohteita. Ainoastaan hirvenajo koiraa käyttäen, pienpyynti, suurpetojen vahinkoperusteinen poikkeuslupapyynti, haavoittuneen riistaeläimen jäljittäminen ja lopettaminen sekä poliisin johtama suurriistavirka-aputoiminnan riistaeläimen jäljittäminen ja lopettaminen tulisi sallia kuten aiemmassa päätöksessä. Perusteluna hakemuksessa on yleinen turvallisuus.

Alueet ovat suurimmaksi osaksi valtion omistamia, mutta myös yksityisomistuksessa olevia maa- ja vesialueita kuuluu esitettyyn kieltoalueeseen. Hakija on liittänyt hakemukseen karttakuvat hakemuksessa tarkoitettusta alueesta. (ks. liite 1-5)

Metsähallitus esittää, että metsästyskielto alkaisi 1.8.2021 lähtien ja olisi voimassa seuraavien viiden (5) metsästysvuoden ajan, päättyen 31.7.2026.

Hakemuksessa esitetään lyhyet kuvaukset alueista ja niiden käytöstä suosittuina virkistys- ja retkeilykohteina.

Hakemuksen täydennys

Metsähallituksen yhdyshenkilö Teija Turunen on täydentänyt hakemustaan 3.6.2021 sähköpostitse siten, että ettei alueiden yksityisiä omistajia voida osoittaa.

Alueen kiinteistönomistajien ja metsästysoikeuden haltijoiden kuuleminen sekä pyydetyt asiantuntijaorganisaatioiden lausunnot

Aluehallintovirasto pyysi alueen kiinteistönomistajia ja metsästysoikeuden haltijoita esittämään näkemyksensä metsästyskieltoasiaan metsästyslain 23 §:n mukaisesti. Metsästyslain 23 § mukaisen kuulemisvelvoitteen osalta todetaan, että kieltoalue kattaa suurehkon alueen, jossa kiinteistöjen ja niiden omistajien lukumäärä on suuri. Laissa tai sen esitöissä ei ole tarkemmin eritelty mitä alueen omistajalla tarkoitetaan. Aluehallintovirasto on esittänyt julkisen kuulemispyynnön yleistiedoksiantona kaikille alueen kiinteistönomistajille, vaikka jokaisella kiinteistönomistajalla ei ole kytkentää metsästysoikeuden omistukseen tai luovutukseen. Kuulemispyyntö kiinteistönomistajille on esitetty Virallisessa Lehdessä 2.7.2021 sekä Pudasjärvi-lehdessä 1.7.2021, Koillissanomat-lehdessä 30.6.2021 ja Ylä-Kainuu-lehdessä 1.7.2021. Hakemus liitteineen on ollut nähtävänä kuulutusaikana Kuusamon ja Pudasjärven kaupunkien sekä Taivalkosken ja Suomussalmen kuntien ilmoitustauluilla ja verkkosivuilla edellä mainittuna kuulutusaikana, ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla 23.6.-23.7.2021. Lisäksi ilmoitus hakemuksen nähtävillä olosta on ollut Pohjois-Suomen aluehallintoviraston verkkosivuilla ja ilmoitustaululla 29.7.-19.8.2021.

Aluehallintovirasto on lisäksi lähettänyt 23.6.2021 lausuntopyynnön Kuusamon ja Pudasjärven kaupungeille, Taivalkosken ja Suomussalmen kunnille, edellä mainittujen kaupunkien ja kuntien riistanhoitoyhdistyksille, Oulun poliisilaitokselle, maa- ja metsätalousministeriölle sekä Riistakeskus Oulun aluetoimistolle. Lisäksi aluehallintovirasto on lähettänyt 8.9.2021 lausuntopyynnön Paliskuntain yhdistykselle, Pintamon, Taivalkosken, Alakitkan, Oivangin ja Hossa-Irnin paliskunnille sekä Riistakeskus Kainuun aluetoimistolle.

Lausunnot

Oulun poliisilaitos toteaa 28.6.2021 saapuneessa lausumassaan, että hakemuksessa mainittujen rajoitusten perusteista, alueiden ja neljän ensimmäisen hakemuksessa mainitun sallitun metsästysmuodon osalta ei ole huomautettavaa. Poliisilain 2 luvun 16 §:n mukaista eläimen lopettamista tai karkottamista, jota yleisesti hoidetaan poliisijohtoisena suurriistavirka-aputoimintana, metsästyslain säännökset eivät koske. Metsästyslain perusteella poliisilain mukaista toimintaa ei voida rajoittaa.

Suomussalmen riistanhoitoyhdistyksen 30.6.2021 saapuneen lausuman mukaan riistanhoitoyhdistys ei näe estettä sille, että ampuma-aseilla tapahtuva metsästys kielletään hakemuksen mukaisella alueella Hossan kansallispuistossa. Metsästys ja vieraslajien pyynti, suurpetojen poikkeuslupametsästys, sekä SRVA tehtävät tulee pääsääntöisesti olla sallittua Hossan kansallispuistossa kyseisellä alueella esityksen mukaisesti. Ampuma-aseen käyttö SRVA tehtävissä sekä haavoittuneen tai muuten hädänalaisen eläimen lopettamiseksi tulee olla mahdollisuus koko alueella.

Kuusamon kaupungin 14.7.2021 saapuneessa lausumassa on todettu, että kaupunki on antanut aiemmin huhtikuussa lausuntonsa Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen järjestyssäännön luonnoksesta sekä Oulangan kansallispuiston järjestyssäännöstä. Kaupunki on edellä mainituissa lausunnoissaan kannattanut järjestyssääntöjen päivittämistä ja yhdenmukaistamista luonnonsuojelualueen käytön ja hoidon kannalta perusteltuna, kuitenkin siten, että muun muassa ahman ja ilveksen metsästys olisi sallittu kansallispuiston alueella. Metsästys tulee säilyä metsästyslain 8 §:n mukaisesti. Suojelualuetta perustettaessa on luvattu paikallisten metsästysoikeuden säilyvän. Merkittävimpana poikkeuksena nyt vireille tullessa hakemuksessa aiempaan verrattuna on Pikku-Syötteen aluetta koskeva uusi esitys, Hossan luontokeskuksen alue lähiympäristöineen sekä Ruka-Valtavaara-Pyhävaara-alueeseen esitetty laajennus. Rajoitusalue laajenisi siten yhteensä noin 939 hehtaaria. Yleisen turvallisuuden edistäminen on sinänsä hyväksyttävä lähtökohta kaikessa alueiden hoitoa, käyttöä ja kehittämistä koskevassa toiminnassa. Toimenpiteiden, joilla siihen pyritään, tulee kuitenkin olla oikeasuhtaisia. Hakemuksessa esitetyt laajennukset vaikuttavat ylimitoitetuilta,

jos rajoitusten kohdentuminen erityyppisiin metsästysmuotoihin pidetään hakemuksen mukaisina eivätkä järjestyssäännöt sitä suoraan edellytä. Hakemuksessa mainitaan ampuma-aseilla tapahtuva metsästys, mutta toisaalta jäljempänä luetellaan ne metsästysmuodot, joita rajoitus ei koske. Tosiasiassa hakemus siis koskee paljon muutakin, kuin suoraan ampuma-aseilla tapahtuvaa metsästystapahtumaa metsästyslain 2 §:n kautta. Karhun metsästäminen alueellisen kiintiön perusteella tulisi sallia poronhoitoalueella, johon esitetyt metsästysrajoitukset kohdistuvat. Karhun metsästyksen salliminen vain metsästyslain 41 §:n perusteella myönnettävien poikkeuslupien mukaisesti on turhan rajaava ehto.

Petokannan runsastuminen aiheuttaa porojen hakeutumisen matkailukeskusten ja asutusalueiden liepeille suojaan. Mikäli metsästysrajoitusalueita laajennetaan entisestään, porotaloudelle suoraan aiheutuvat vahingot saattavat lisääntyä, samoin porojen kerääntymisestä aiheutuvat välilliset haitat. Edellä mainittu on syytä huomioida rajoituksista päätettäessä. Hakemuksessa esitetyt aluerajaukset ovat perusteltuja metsästyslain 20 § huomioon ottaen siltä osin, kuin kyse on virkistys- ja matkailutoimintojen kannalta vilkkaimmassa käytössä olevista kohteista. Esitettyjen rajoitusten alueellista laajuutta ja metsästysmuotoihin kohdentuvaa ulottuvuutta tulisi tarkastella uudelleen oikeasuhtaisuuden näkökulmasta. Lisäksi metsästyslain 2 §:n määritelmä tulisi ottaa paremmin huomioon muun muassa siten, että koirien käyttäminen riistaeläimen etsimiseen, ajamiseen tai jäljittämiseen ei kuuluisi rajoitusten piiriin.

Suomen riistakeskus, Oulu on 22.7.2021 saapuneessa lausumassaan todennut, että alueet, joita hakemuksessa on esitetty metsästysrajoituksen piiriin, ovat vilkkaan virkistys- ja luontomatkailun käytössä. Suomen Riistakeskus Oulun näkemyksen mukaan ne toimenpiteet, joita esitetty sallittaviksi toiminnoiksi metsästysrajoitusalueilla, ovat erityisen tarpeellisia ja perusteltuja. Ne eivät myöskään aiheuta merkittävää turvallisuusriskiä yleiselle turvallisuudelle.

Suomen Riistakeskus, Kainuu on 13.9.2021 saapuneessa lausumassaan ottanut kantaa Hossan kansallispuiston ja sen lähialueiden osalta hakemukseen. Suomen Riistakeskus Kainuu on todennut, että sen tietoon ei ole tullut ongelmia metsästyksen ja muun kansallispuiston ja sen lähialueiden käytön välillä. Esitetty rajoitusalue on pääsääntöisesti kuivaa mäntykangasta,

jossa riistaa ei juuri esiinny ja jossa sijaitsevat keskeisimmät alueen infrarakenteet ja toiminnot. Alue ei siten ole houkuttelevaa metsästykseseen eikä esitetyllä rajoituksella ole juuri vaikutusta metsästyksen järjestämiseen Hossan alueella. Edellä mainitusta syystä myöskään tarvetta metsästysrajoituksiin ei ole. Suomen Riistakeskus Kainuu viittaa lausumassaan myös Metsähallituksen julkaisemaan selvitykseen metsästysturvallisuudesta. Selvityksessä 26.4.2021 ei ole käsitelty eikä raportoitu nyt kysymyksessä olevien hakemusalueiden nykyistä metsästyskäyttöä tai sen ja alueiden muun käytön välillä ilmenneitä ongelmia.

Metsästyslain 30 §:n mukaan hirvieläimen pyyntiluvan saajan ja suurpetojen poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksenjohtaja, jonka on metsästysasetuksen mukaisesti suunniteltava metsästystapahtumat ja annettava metsästykseseen osallistuville määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä. Edellä mainittu huomioon ottaen säädösten mukaan tapahtuvassa metsästyksessä huolehditaan lähtökohtaisesti turvallisuudesta esimerkiksi metsästettäessä vilkkaasti liikennöityjen teiden ja asutuksen läheisyydessä. Kyseessä oleva hakemusalue ei merkittävästi poikkea edellä mainitun kaltaisista alueista turvallisuuden näkökulmasta.

Ne toimenpiteet, joita hakemuksessa esitetään sallittavaksi, ovat tarpeellisia eivätkä aiheuta vaaraa kansallispuiston muille käyttäjille. Hossa-Irnin paliskunnan alueella suurpedot tappavat erityisen paljon poroja. Poroja tappavia suurpetoja metsästetään poikkeusluvilla ja pyynti tapahtuu pääsääntöisesti lumipeitteisenä aikana, jolloin myös esitetyllä rajoitusalueella liikkuvien ihmisten määrä on vähäisempi kuin sesonkiaikoina. Mahdollinen metsästysrajoitusalue olisi hyvä digitoida, jolloin rajoitukset olisivat käytettävissä omalla älypuhelimella maastossa.

Paliskuntain yhdistys on 14.9.2021 saapuneessa lausunnossaan todennut muun muassa, että paliskunnille tärkeä suurpetojen vahinkoperusteinen poikkeuslupapyynti on huomioitu hakemuksessa hyvin.

Hossa-Irnin paliskunta on 20.9.2021 saapuneessa lausunnossaan todennut, että sillä ei ole huomautettavaa toiminnasta eikä estettä uusien rajoitusten perustamiseen Hossan alueelle.

Pintamon paliskunta on 21.9.2021 saapuneessa lausunnossaan suhtautunut myönteisesti metsästyskieltoalueen laajentamiseen

Syötteen alueella, koska se ei rajoita suurpetojen poikkeuslupapyyntiä.

Muita lausuntoja ei saapunut määräpäivään mennessä.

Vastine

Metsähallitus on toimittanut vastineensa 9.9.2021.

Oulun poliisilaitoksen lausunto

Metsähallitus on vastineessaan todennut Oulun poliisilaitoksen lausunnon oikeaksi, eli metsästyslain metsästysrajoituksilla ei voida rajoittaa poliisilakiin perustuvaa toimintaa.

Kuusamon kaupungin lausunto

Rajoitusalueiden laajuus

Metsähallitus toteaa Kuusamon kaupungilla olevan eriävän näkemyksen alueiden laajuudesta lähinnä uusiin rajoitusalueisiin liittyen, erityisesti Ruka-Valtavaara-Pyhävaaran alueeseen. Rukan matkailukeskuksen suuri matkailijamäärä heijastuu selvästi myös sen läheisyydessä sijaitsevan Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen käyntimäärään. Käyntimäärä on kasvanut voimakkaasti viime vuosien aikana ja vuonna 2020 käyntimäärä alueella on ollut jo 136 200, kun vuonna 2015 se oli 54 800.

Metsähallitus huomauttaa vastineessaan, että Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualue on kohtalaisen kapea, mikä tekee metsästysrajoituksen pienemmäksi rajaamisesta vaikeaa. Aktiivinen virkistyskäyttö kohdentuu isoon osaan aluetta ja yleisesti etäisyys reiteiltä alueen rajalle on vain muutamia satoja metrejä. Kun otetaan huomioon metsästysaseiden kantama, joka voi olla 200 metristä jopa useaan kilometriin, ei Valtavaara-Pyhävaaran alueelta löydy sellaisia alueita, jotka olisi turvallisuusnäkökohdista katsoen perusteltua rajata metsästysrajoituksen ulkopuolelle. Alueella liikutaan myös paljon merkittyjen reittien ulkopuolella.

Karhun kiintiömetsästys

Alueellisiin kiintiöihin perustuva karhunpyynti on metsästystä, joka vilkkaassa virkistyskäytössä olevilla alueilla aiheuttaa juuri niitä riskejä, minkä vuoksi metsästysrajoituksia on kyseisille kohteille haettu. Karhunmetsästyksen alueelliset kiintiöt kohdistuvat kuitenkin laajoille alueille ja esitetyt metsästysrajoitusalueet käsittävät niistä vain hyvin pienen

osan. Metsästysrajoitusalueille kohdistuvan runsaan virkistyskäytön vuoksi ne eivät todennäköisesti ole myöskään karhulle mielekkäitä elinympäristöjä, minkä vuoksi niihin ei kohdistune voimakasta metsästyspainetta. Metsähallitus katsoo, että hakemuksen mukaisilla metsästysrajoituksilla on erittäin vähäinen merkitys karhun kiintiöpyyntiin.

Porotaloudelle aiheutuvat vahingot

Metsähallitus näkee Kuusamon kaupungin esiin tuomat mahdolliset riskit porotaloudelle aiheutuvien vahinkojen lisääntymisestä vähäisinä. Esitetyt metsästysrajoitukset kohdistuvat alueisiin, jotka ovat vilkkaassa virkistys- ja matkailukäytössä, mikä osaltaan rajoittaa suurpetojen esiintymistä juuri näillä kohteilla. Suurpedot liikkuvat laajoilla alueilla ja esitetyt metsästysrajoitusalueet muodostavat vain pienen osan niistä alueista, joilla esimerkiksi karhun ja ahman* korjattu ilveksen kannanhoidollinen poikkeuslupapyynti on mahdollista. Lisäksi suurpetojen vahinkoperusteinen poikkeuslupapyynti tulisi olemaan mahdollista edelleen myös metsästysrajoitusalueilla, mikäli esimerkiksi porotaloudelle vahinkoa aiheuttavia yksilöitä alueilla todetaan.

Viitaten Kuusamon kaupungin lausuntoihin liittyen Oulangan kansallispuiston ja Pyhävaaran ja Valtavaaran luonnonsuojelualueen järjestyssääntöjen päivittämiseen, Metsähallitus toteaa, että voimassa oleva Oulangan kansallispuiston asetus (582/1991) ei salli ahman ja ilveksen metsästystä kansallispuiston alueella. Tämä koskee myös luonnonsuojelulain 15.1 §:n nojalla tapahtuvaa vahinkoperusteista suurpetojen poikkeuslupapyyntiä. Näin ollen Oulangan kansallispuiston alueella olevalla Juuman metsästysrajoitusalueella ainoastaan suden ja karhun vahinkoperusteinen poikkeuslupapyynti on mahdollista. Muilla esitetyillä metsästysrajoitusalueilla kaikkien suurpetojen poikkeuslupapyynti on sallittua.

Koirien käyttö riistaeläinten etsimisessä, ajamisessa ja jäljittämisessä

Hakemuksessa käytettyä ilmaisua "ampuma-aseilla tapahtuvan" metsästyksen rajoittamisesta on syytä tarkentaa siten, että puhutaan yleisesti metsästyksen rajoittamisesta. Näin vältetään metsästyslain 2 §:n mukaiseen metsästyksen

määritelmään liittyviltä tulkintaongelmilta ja rajoitus on myös valvonnan kannalta selkeä.

Hakemuksessa on esitetty, että esitetyillä rajoitusalueilla sallitaan hirvenajo, myös koiraä käyttäen. Hirvenajon ja siihen liittyvän koiran käytön sallimisen on katsottu olevan merkittävää metsästysrajoitusalueiden ympärillä olevilla alueilla tapahtuvan hirvenmetsästyksen kannalta. Koiran käytön salliminen rajoitusalueilla muussa pyyntitarkoituksessa kuin hirvenmetsästyksen liittyvän hirvenajon yhteydessä ei olisi metsästyskäytön kannalta merkittävää, eikä myöskään metsästysrajoitusten valvonnan ja selkeyden kannalta järkevää.

Vastineen täydennys

Metsähallitus on vastineen täydennyksessään 29.11.2021 peruuttanut hakemuksen laajennuksen, joka oli vastineessa 9.9.2021.

ALUEHALLINTOVIKASTON PÄÄTÖS

Tutkimatta jättäminen

Aluehallintovirasto voi rajoittaa metsästyslain 23 §:n 1 momentin perusteella vain metsästyslaissa määriteltyä metsästystä. Näin ollen vaatimus poliisilakiin perustuvassa poliisin johdolla tapahtuvassa suurriistavirka-aputoiminnassa riistaeläimen jäljittämisen ja lopettamisen sallimisesta jätetään tutkimatta aluehallintoviraston toimivaltaan kuulumattomana.

Pääasian ratkaisu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kieltää metsästyslain 23 §:n nojalla ampumalla tapahtuvan metsästyksen yleisen turvallisuuden vuoksi Syötteen, Taivalvaaran, Ruka-Valtavaara-Pyhävaaran, Juuman sekä Hossan alueilla, jotka on merkitty karttaliitteisiin 1-5.

Alueilla sallitaan ainoastaan:

- hirvenajo, myös koiraä käyttäen

- pienpetojen loukku- ja rautapyyntiin liittyvä lopetusaseen käyttö

- ampuma-aseilla tapahtuva metsästys metsästyslain 41 §:n mukaisen, Suomen riistakeskuksen myöntämän vahinkoperusteisen poikkeusluvan perusteella.

- alueella olevan haavoittuneen riistaeläimen jäljittäminen ja lopettaminen ampuma-aseella metsästyslain 84 §:n mukaisesti

Metsästysoikeuden rajoitus on voimassa 14.1.2022 alkaen viisi vuotta 13.1.2027 saakka.

PERUSTELUT

Metsästyslain (615/1993) 2 §:n mukaan metsästyksellä tarkoitetaan luonnonvaraisena olevan riistaeläimen pyydystämistä ja tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun. Metsästystä on myös pyyntitarkoituksessa tapahtuva riistaeläimen houkuttelemineen, etsiminen, kiertäminen, väijyminen, hätyyttäminen tai jäljittäminen, koiran tai muun pyyntiin harjoitetun eläimen käyttäminen riistaeläimen etsimiseen, ajamiseen tai jäljittämiseen sekä pyyntivälineen pitäminen pyyntipaikalla viritettynä pyyntikuntoon.

Metsästyslain 6 §:n mukaan oikeus harjoittaa metsästystä ja määrätä siitä kuuluu alueen omistajalle, jollei jäljempänä muuta säädetä.

Metsästyslain 8 §:n mukaan henkilöllä, jonka kotikuntalain 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Lapin tai Kainuun maakuntaan kuuluvassa kunnassa tai Kuusamon, Pudasjärven tai Taivalkosken kunnassa, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2014, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla.

Metsästyksen harjoittamisen yleisistä vaatimuksista säädetään metsästyslain 20 §:ssä. Säännöksen 3 momentin mukaan metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle.

Metsästyslain 23 §:n mukaan, jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää, aluehallintovirasto voi

määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä on metsästysoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava. Pykälän 2 momentin mukaan aluehallintoviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta. Pykälän 3 momentin mukaan aluehallintovirastolle kuuluvista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se aluehallintovirasto, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Ahvenanmaan valtionviraston toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta aluehallintovirastojen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Oikeudellinen arviointi

Metsästyslain 6 §:n mukaan oikeus harjoittaa metsästystä ja määrätä siitä kuuluu alueen omistajalle, ellei laissa muuta säädetä. Hallituksen esityksessä eduskunnalle metsästyslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 300/1992) todetaan 6 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että metsästysoikeus on osa omistusoikeutta. Yksityiseen maanomistukseen pohjautuvan oikeuden rajoittaminen tulee olla erityisen poikkeuksellinen toimenpide. Hakemusalueet ovat pääosin Metsähallituksen hallinnoimaa valtionmaata, mutta niillä on myös yksityisiä maa-alueita.

Metsästyslain 23 §:n 1 momentin mukaista rajoituspäätöstä tehdessä arvioidaan yleistä turvallisuutta. Metsästyslain 23 §:ää koskevissa esitöissä (HE 300/1992 vp, s. 14) mainitaan sivullisille aiheutuva vaara erityisesti aseellisen metsästyksen yhteydessä. Jos metsästys tapahtuu alueella, jolla yleisesti liikutaan, vahingon vaara on huomattava. Vahinkojen välttämiseksi metsästystä tulisi tarvittaessa rajoittaa. Metsästyslain 20 §:n 3 momentin mukaan metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle.

Hakemuksessa ja sen karttaliitteissä kuvatut alueet ovat suosittuja ulkoilualueita, joiden virkistyskäyttö on vilkasta ympärivuoden. Alueilla sijaitsee paljon majoitustilaa, hotelleja ja mökkejä. Alueita käytetään ympäri vuoden muun muassa retkeily- ja maastopyöräilyyn, hiihtämiseen ja moottorikelkkailuun ja niitä voidaan pitää poikkeuksellisen

vilkkaina loma-, tapahtuma-, retkeily- ja vierailukohteina. Alueilla on myös luontopolkuja ja matkailu- ja ohjelmalveluja. Alueita voidaan pitää poikkeuksellisen vilkkaina käyntikohteina, joiden käyntimäärät ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana huomattavasti. Hakemuksen mukaan käyntimäärät ovat olleet vuonna 2019 Iso-Syötteen retkeilyalueella noin 43 000 ja Syötteen virkistysmetsän alueella noin 40 600, Pyhävaara-Valtavaaralla noin 98 600 ja vastineen mukaan vuonna 2020 noin 136 200, Juumassa Pienen Karhunkierroksen osalta noin 80 000 sekä Hossan luontokeskuksessa noin 71 700. Koko Kuusamon vuotuinen yöpymisiin perustuva matkailijamäärä on yli 500 000, josta suuri osa keskittyy Rukan matkailukeskukseen ja sen lähialueille, muun muassa Valtavaara-Pyhävaaran luonnonsuojelualueelle. Kävijät liikkuvat alueilla pääsääntöisesti huolletuilla retkeilyreiteillä ja laduilla, mutta myös reittien ulkopuolella.

Kävijämäärät ovat kuvattu vuodelta 2019 ennen pandemiaa eikä niissä näy vielä koronapandemian aiheuttama käyntimäärien lisääntyminen. Kävijämäärien noustessa alueilla tapahtuvasta metsästyksestä ihmisille aiheutuva vahingonvaara on kasvanut.

Aluehallintovirasto toteaa, että lainsäädännön tarkoittamia poikkeustilanteita, joiden perusteella aluehallintovirasto voi määrätä alueelle metsästyskiellon, ovat alueen paikallisiin ominaispiirteisiin liittyviä tekijöitä, kuten poikkeuksellisen suosittu ulkoilumaasto, tai laskettelurinne, joiden vuoksi yleisen turvallisuuden voidaan katsoa vaarantuvan lain tarkoittamassa laajuudessa. Jos metsästys tapahtuu alueella, jolla yleisesti liikutaan, sivullisille aiheutuva vahingon vaara, erityisesti aseellisen metsästyksen yhteydessä, on huomattava.

Aluehallintovirasto katsoo, että yleisen turvallisuuden voidaan katsoa alueella vaarantuvan siinä määrin, että aluehallintovirastolla on peruste kieltää ampumalla tapahtuva metsästys hakemuksen mukaisesti karttaliitteissä 1-5 osoitetuilla alueilla.

Hakemuksen mukaan hirvenajon rajoittamiseen ei ole turvallisuussyistä tarvetta. Ampuma-aseen käyttö sallitaan kuitenkin pienpetojen loukku- ja rautapyynnin yhteydessä eläimen lopettamiseen, sekä suurpetojen poikkeuslupa perustuvan pyynnin yhteydessä. Niin sanottua lopetusasetta

käytettäessä laukaus ammutaan lähietäisyydeltä, eikä siitä aiheudu sivullisille alueella liikkujille vaaraa. Suurpetojen poikkeuslupa perustuva pyynti on poikkeustapaus, jossa ampuma-aseen käyttö on välttämätöntä. Huomioiden poikkeuslupapyynnin luonne, sitä koskeva metsästyslain mukainen sääntely ja poikkeuslupien vähäinen määrä, poikkeuslupapyynnistä aiheutuvaa turvallisuusriskiä ei ole pidettävä siten merkittävänä, etteikö pyyntiä voitaisi sallia. Vastaavia poikkeustilanteita ovat myös tilanteet, jolloin rajoitusalueen ulkopuolella luvallisesti metsästettäessä saaliseläintä haavoitetaan ja se kulkeutuu rajoitusalueelle. Tällöin eläin tulee voida asianmukaisesti lopettaa. Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa esitetyt poikkeukset on perusteltua rajata kiellon ulkopuolelle.

Sovelletut säännökset

Perusteluissa mainitut sekä

Hallintolaki (434/2003) 62 §

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin 3 kohdan nojalla, koska päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä. Saman lain 123 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuin voi valituksen ollessa vireillä kieltää päätöksen täytäntöönpanon, määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi tai antaa päätöksen täytäntöönpanoa koskevan muun määräyksen.

Lisätietoja asiassa antaa lakimies Raisa Laaksonen raisa.laaksonen@avi.fi tai p. 029 501 7513.

Lakimies

Heli Kajava

Lakimies

Raisa Laaksonen

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan lopussa.

LIITTEET

Liitteet 1-5 kartta

Liite 6 valitusosoitus

JAKELU JA MAKSU

Päätös

Hakijalle

Maksu

4 000 € (50h * 80 €/h) + kuulutuskulut 2 385,57 €

Lasku lähetetään hakijalle erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Nimikenumero

505

Suoritemaksun perusteet

Suoritemaksun määrääminen perustuu valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n sekä aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 22 §:n nojalla valtioneuvoston antamaan asetukseen (1121/2020) aluehallintoviraston maksuista vuonna 2021.

Oikaisuvaatimusosoitus

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimus perusteluineen on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon, osoite PL 6, 13035 AVI tai kirjaamo.pohjois@avi.fi.

Jäljennös maksutta

Kuusamon ja Pudasjärven kaupungit

Taivalkosken ja Suomussalmen kunnat

Oulun poliisilaitos

Kuusamon, Pudasjärven, Taivalkosken ja Suomussalmen
riistanhoitoyhdistykset

Maa- ja metsätalousministeriö

Riistakeskus, Oulu

Riistakeskus, Kainuu

Paliskuntain yhdistys

Pintamon paliskunta

Oivangin paliskunta

Hossa-Irnin paliskunta

Taivalkosken paliskunta

Alakitkan paliskunta

Tämä asiakirja PSAVI/5070/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/5070/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Laaksonen Raisa 14.01.2022 15:07

Ratkaisija Kajava Heli 14.01.2022 15:11